

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyitlatterben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perenyi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy diaz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termékért szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A régi politika temetése.

Budapest, 1905. szept. 15.

Magam is ott voltam a temetésén azokkal együtt, akik e naptól ügyük feltámadását várták. Ilyen diszes temetése nem volt még egy kormánynak sem. Ennyi népet együtt csak Kossuth Lajos temetésén láttam, akkor gyászfátyollal, most vörös zászlókkal, akkor sirva, most a munkás marsseillett zúgva; amaz fenségesebb, emez borzalmasabb volt.

Senki sem tudta, mit hoz szept. 15-ike. Fásult csendesség uralkodott a fővárosban előző napon este, de ezt nemsokára a békés polgárok aggodó félelme váltotta fel. A munkások csoportosulva, vörös zászlók alatt énekelve járták be a várost. Így készül a munkásforradalom.

Korán ébredt fel Budapest. Piros jelvényes munkásoktól rengették az utcák s hét óra körül már a város minden részéből megindult a menet a parlament felé. A munkászenekarok a marsseillett játszották s százezernyi tömeg énekelte vele. Közbe-közbe felhangzottak a jelszók, a táblákra irt jelmondatok: *Meguntuk a nemzeti jármót! Jogot a népnek, hogy hazánk legyen! A politikai jogok vezettek a gazdasági kiszármányolás megszüntetésére! A népcsaló mágnások a haza nevében teszik hazátlanná a nemzetet! Aki jó katonának, jó az szavazónak is! Haza csak ott van, ahol jog is van! Jog nélkül barmokká aljasodunk!*

Hét órától tizig tartott a felvonulás és a parlament előtere, a mellékutcák és a Szabadságtér áthatolhatatlan embertömeggé vált, mely porrá zúzhatta volna a parlamentet.

A felvonulás után elnémult az egész tömeg — s ekkor volt legfélelmeesebb. Néma tüntetés volt ez százazreknek, az anyagi erő megmutatása, program minden szó nélkül. Csak egy szikra kellett volna e néptenger felgyújtására, de ez elmaradt. Ennyit akartak csak s féltizenegy órakor megkezdődött az elvonulás. Kő esett le mindenki szívéről.

Legjobban fellélegzettek azonban bent a parlamentben, ahol csak aggodó arcokat lehetett látni. Mintha gyászoló gyülekezet lett volna, vagy halálraitáltak csoportja. A ház elnapolásáról szóló királyi kézirat soha jobbkor nem érkezett még, így legalább mellőzni lehetett a nép

nevében beadott három javaslatot.

A kormány megbukott s vele együtt minden kísérlet, mely a régi kormányrendszert új életre akarta kelteni. A kormány bukását önmaga idézte elő azon új eszmével, melylyel milliókat vélt ügyének megnyerhetni; az általános titkos választói joggal. De bukása még nem nevezhető az eszme bukásának s a koalíció diadalának. A veszedelmes fegyver ki van huzva hüvelyéből, rövid idő kell annak kiélesítésére. Az a hatalmas tömeg, mely remélve állta körül a parlamentet, ezentul követelni fog s ezzel minden kormánynak, minden parlamentnek le kell számolnia. Justh Gyula ígérte neki, vagy utódjának be kell váltania.

Ez a régi politika temetése. Demokratikus alapon kell szervezkednie minden pártnak. A népzömét kell megnyernie, mely az új választási törvény alapján átveszi a politikai élet súlypontját. Ezzel le kell számolnia a nemzetnek, parlamentnek, uralkodónak egyaránt.

Tanítani kell a magyar munkásnépet, amíg nem késő. A munkásnép még nem tudja, mi a nemzet fiainak kötelessége, mert nem ismeri, nem élvezi jogait. Ha előbb kap jogot, mint hazafiús kötelességének valódi magaslatára emelkedik, elsőör mindent, ami nemzeti, mert jelszavuk ez is: *Meguntuk a nemzeti jármót!*

Minden jogot élvező polgárnak, tartozzék bármely párt kötelessége, első szent kötelessége a munkásnép felvilágosítása. Erre a hatalmas erőre szüksége van a nemzetnek, a régi mult, a nemzeti jogok és kultúra harcosaiá kell őket tenni s nem annak lerombolójává. Félre a kicsinyes torzsalkodással, a párt-szenvedélylyel, féket kell adni a meginduló nemzetközi szociális áramlatnak. Tegyük azt előbb nemzetivé s akkor az segíti a nemzet ügyét valódi diadalra.

Bécsnek engednie kell s engedni is fog; de a koalíciónak le kell számolnia a kor hangulatával, mely zugva követel jogot az alsó néposztálynak. Nem nyílt kérdés ez már, hanem égető szükséglet azon veszedelem miatt, ami megne adása esetén, az egész nemzetet érheti.

Nem egy haza bölcsére, de egész bölcs parlamentre van

most szükség. Rövid az idő október 10-éig, rövid és drága, egy egész nemzet békéje függ tőle. Vajha király és nemzet megértene egymás!

Andor Károly.

— szept. 16.

Dissidensek értekezlete. A sátoraljai helyi dissidens-párt f. hó 14-én a „Vadászkürt” kerthelyiségében értekezletet tartott. Az értekezleten Miklóssy István pártelnök akadályoztatása folytán a zempléni vármegyei dissidens párt elnöke, id. Meczner Gyula elnököl, míg a jegyzőkönyvet a párt jegyzője: Dr. Adriányi Béla vezette. — Elnök üdvözlővén a párt megjelent tagjait, ismertette a m. kir. Kuria ítéletét, melylyel a sátoraljai helyi v. kerület mandátumát megsemmisítette s egyszersmind bejelenti, hogy ez alkalomból a sátoraljai helyi függetlenségi párt átiratot intézett a dissidens-párt, mint testvér párthoz, melyben a függetlenségi párt tudatja, hogy a megüresedett mandátum elnyerésére újból és egyhangulag Dr. Buza Barnát jelölte, aki azt el is fogadta; kéri a pártot, hogy a jelöléshez hozzájárulni, esetleg a megüresedett mandátumra jelöltet állítani sziveskedjék. A sátoraljai helyi dissidens-párt a maga részéről is egyhangulag Dr. Buza Barnát kiáltotta ki képviselőjelöltjéül. A függetlenségi párt átiratában azt is tudatta a dissidens-párttal, hogy dr. Buza Barna programbeszédét f. hó 24-én fogja megtartani, mely alkalommal több politikai kitűnőség, köztük gr. Apponyi Albert is kilátásba helyezte megjelenését. A függetlenségi párt ebből folyólag arra kérte a testvér-dissidens pártot, hogy a megérkező politikai kitűnőségek fogadtatásánál, valamint a rendezendő ünnepségeken küldöttségileg képviseltesse magát. A dissidens párt elhatározta, hogy az ünnepies fogadtatásra öt tagu küldöttséget küld, melynek idb. Meczner Gyula vezetése mellett Ehlert Gyula, dr. Friedmann Armin, dr. Reichard Salamon és dr. Kellner Soma lesznek tagjai. A bankett rendezéséhez dr. Adriányi Bélát és Mórét Gyulát, a banketten tartandó beszéd megtartására pedig id. Meczner Gyulát kérte fel a dissidens párt. Végül a párttagok szélesebb körben való csatlakozását elősegítendő, a párt megbizta három jegyzőjét az aláírások gyűjtésével. Ezzel a gyűlés véget ért.

Zempléni vármegye a nagyszécsényi Rákóczy ünnepélyen.

— szept. 12.

Talán nem lesz érdektelen az olvasó közönség előtt, ha még egy pár szóval megemlékezünk a lélekemelő, fényesen sikerült ünnepélyről és vármegyénknek azon történeti képviselőtől, mivel az eddig szerzett értesüléseken alapuló közlemények részben hézagosak, részben pedig nem a valódiak megfelelőek voltak.

A nagyszécsényi Rákóczy ünnepélyt Nógrád vármegye hazafiús kö-

zönsége tartotta meg folyó hó 12-én a szécsényi mezőn, az 1705. évben tartott rendi országgyűlés emlékére ugyanazon a helyen, a hol a rendi országgyűlés tartatott, fényesen, semmi anyagi áldozatot nem kímélve s meghíván arra az összes törvényhatóságokat is vendégeül.

Magáról az ünnepély lefolyásáról a közönség a napilapokból értesült.

Vármegyénk képviselőtében nem riadott vissza ebben a pokoli hőségben meglehetősen terhes uti fáradalmaktól, sem az azzal járó költségektől, megjelentek az ünnepélyen vármegyénk rendszerinti főjegyzője Thuránszky László vezetése alatt Katinszky Geyza ker. főesperes, apátplebános, Lehoczky Endre c. kanonok, Bernáth Béla országgyűlési képviselő, tolsvai Nagy Barnabás közigbizottsági tag, Stépán Aladár és Thuránszky Tihamér földbirtokosok, Bajusz Andor, Diószeghy János, Malonyay Tamás, Nemes Sándor főszolgabírák valamennyien díszmagyarban, a küldöttség lelkes tagjai pedig teljes papi díszben.

A mint a napi lapok is kiemelték: Zempléni vármegye volt a legszébben képviselve, miért a küldöttség tagjait előismerés illeti meg.

Az ünnepélyt megelőző ösmerkedési estélyen küldöttségünk tagjai közül Bernáth Béla köszöntötte fel — a töle megszokott lelkes szavakkal — Nógrád vármegye alispánját mint az ünnepélyt rendező bizottság elnökét.

Az ünnepélyt követő, hozzávetőlegesen számítva 400–500 teritékű diszebédén pedig Thuránszky László vármegyei főjegyző beszédében köszöntötte fel Nógrád vármegye közönségét, melyet egész terjedelmében itt közlünk:

Kedves Barátaink és Atyánkfiai!

Ott, ahol a Kárpátok bércsei már messze elmaradtak és lankás dombjait a síkság váltja fel; ott, ahol a nagy magyar alföld veszi kezdetét, a lassan tova simuló Bodrog partján; százados tölgyek árnyékában, csendesen huzódik meg egy kis falu övedzte, vihar tépett ódon várkastély!

Ez immáron omladozó falak között látott először napvilágot az, akinek emlékére ma itt ünnepet ülünk: II. Rákóczy Ferenc dicső emlékezetű nagy fejedelmünk.

És ott, ahol a Bodrog hullámai a Tokaj tüzes nedűjét termő hegyek alatt tovább huzódnak, egy hegyen épült város szélén a hullámokban tükröződnek vissza azok az idők viszontagságaival küzdő, büszkén égnék emelkedő bástyák, amelyek ot nagynak, dicsőnek látták, amelyek úgy az Ó, mint a magyar-nak régi dicsőségét hirdetik fenn és fogják még évszázadokon át hirdetni tovább!

Borsi és Sárospatak!
Őszinte áhitattal vedd ajkadra e két nevet óh magyar!

Ott szivjuk mink Zemplén fiai magunkba a nagy Rákóczy szellemét... onnan jövünk szives meghívástokra ide messze idegenbe, elhozva magunkkal azt a szellemet,

BARNA DEZSŐ = női ruha-kelme különlegességek, =
selyem, vászon, szőnyeg és fehérnemű üzlete
Sátoraljai hely, Főtér, Kellner-féle ház, a főtőzsde szomszédságában.

amely mindig, mindenkor, e nehéz időkben, nehéz viszonyok között pedig kétszeresen kell, hogy minden magyarnak szívét dobogtassa!

De mit beszélek én, hogy ide közbetek messze idegenbe hoztuk el Rákóczy szellemét?

Magyar földön, magyar testvérek között vagyunk, ahol éppen úgy tudnak nagy fejedelmünkért lelkesedni, mint jó magunk!

Ahol úgy tudják II. Rákóczy Ferencet ünnepelni, mint Ti Kedves Barátaink és Atyánkfiai, oda nem kellett az ő szellemét elhozni, itt lebeg az felettetek, itt lebeg az köztetek e történeti nevezetességű mezőkön, ahol magasztos életének egykoron bizonyára egyik legszebb napjait élte át. — Itt dobogtatja meg úgy látom valamennyietek igaz magyar szívét!

Örömmel jöttünk és örömmel tapasztaljuk ezt.

Szívünk minden dobbanásával, lelkünk egész őszinte melegével üdvözlünk tehát Titeket Nógrád-vármegye lelkes szülőit és kérjük a Mindenhatót, áldja meg minden lépésedet, áldjon meg minden nyájatokat bőséggel, erővel és egészséggel, hogy gyermekeitek, unokáitokat is ebben a szellemben nevelhessétek.

A magyarok Istenne éltesse Nógrád-vármegye lelkes közönségét!

A képviselőtestületi tagok értekezlete.

Sátoraljaujhely, 1905. szept. 15.

Sátoraljaujhely rendezett tanácsu város képviselőtestülete a f. hó 18-án megejtendő tisztújítás alkalmából f. hó 15-én d. u. 5 órakor értekezletet tartott a városaháza tanácstermében.

Szép és méltóságos volt ez az értekezlet, melyet több képviselőtestületi tag megbízásából id. Meczner Gyula hívott egybe és különösen érdekes és tanulságos. Érdekes volt különösen azért, mert a város lejárt mandátumu magisztrátusa iránt általános elégedetlenség nyilatkozott meg, s az értekezleten felszólalók hű tükröt mutattak be a magisztrátus működésének, mely a lefolyt hat év alatt a semmittevést oly egyes csoportozta, hogy a felületes bírálat lázas tevékenységnek láthatta.

Annyi panaszt halottunk ezen az értekezleten, hogy bátran beillett volna bűnlajstromnak is. A sok panasz folytán, mely az értekezleten elhangzott: egy fontos határozat mondott ki, amelyet írásba foglalva fognak átnyújtani az ujonnan megválasztandó polgármesternek, illetőleg tanácsnak, s amely hű tükré lesz az általános elégedetlenségnek s azoknak a mulasztásoknak, melyek a távozó magisztrátust terhelik.

Fontos ez a határozat két okból, először, mert kifejezője a távozó magisztrátus hat évi teljesen meddő és eredménytelen működésének, másrészt pedig követendő utat fog kijelölni az ujonnan megválasztandó magisztrátusnak a hiányok és mulasztások pótlása tekintetében, melyet a képviselőtestület az új előjáráságtól teljes szigorral fog követelni.

És mikor a valószínűség mellett bizonyít, hogy a bekövetkező választáson a magisztrátus rekonstruálása nem fog járni nagyobb mérvű személyi változásokkal, valóban szükség van ily határozatra, mert bizony nem valami biztató és reménykeltő a jövő

perspektívája olyan vezérek mellett, a kiknek háta megett szinte halmozva állanak a meddő kísérletek és vesztett csaták.

Sajnáljuk, hogy a képviselőtestületi értekezlet határozatának hatályosabbá tételére ki nem mondotta azt is, „hogya az új tanács a határozatban felsorolt kívánalmaknak eleget nem tenne, a város visszafejlődik nagyközséggé.“ Azt hisszük, hogy ennek kimondása képes lett volna vért és erőt lehelni a vérnélküli és erőtlén városi szervezetbe, melyet az új választások előreláthatólag nem fognak felfrissíteni.

Az értekezlet lefolyásáról szóló részletes tudósításunk egyébként a következő:

Id. Meczner Gyula, az értekezlet egybehívója elfoglalván az elnöki széket, szép szavakban üdvözölte a nagy számban megjelent városatyákat s ismertette a mai értekezlet célját.

Utána Rose József emelkedett szólásra és kérte a képviselőtestületet, hogy az alkaptányi állás betöltését ejtse el, s megindokolja, hogy erre szükség nincsen.

Id. Meczner Gyula felvilágosította a felszólalót, hogy ezt csak a szervezkedési szabályrendelet módosításával lehet majd később elérni s amennyiben a jelenlegi szabályrendeletben ez állás is szerepel, sőt arra a pályázat is ki lett írva, azt betölteni kell.

Mauks Endre pénzügyigazgató pártolta Rose József indítványát, sőt egyáltalán igen soknak találja a városnál rendszeresített állásokat, mely körülmény csak a téltenséget fokozza; példát hoz fel állításának igazolására s hivatkozik a városi adóügyi osztályra, melylyel sűrű összeköttetésben áll, tizen vannak ezen osztálynál alkalmazva s a legnagyobb fejlettség uralkodik; ugyanezt a funkciót Nagyszombat városnál 4 tisztviselő teljesíti kifogástalan precizitással, holott Sátoraljaujhely város most is egy millió korona adóhátrélék terheli.

Dr. Szirmay István felszólalásában panaszokdiki azon burkoltságáról, melylyel a polgármester az ügyeket a képviselőtestület elé terjeszti, egy-egy ügynek soha sem lehet az ante aktíráról tudomást venni, mert az ügyek mindig kész formában tálatatnak a képviselőtestület elé, a sok pró és kontra disputákkal telik el az idő s ha szavazásra kerül a sor, leszavaznak, de nyugodt lelkiismerettel nem távoznak, mert a megszavazott ügyet alapjából nem ismerhetik meg.

Dr. Buza Barna a város rengeteg restanciáiról panaszokdiki továbbá azon csigalassúságról, mely a városnál divik. Hónapokig kell a félnek várnia míg ügye tárgyalásra kerül. Nagy hátrányt lát abban, hogy a hivatalos időt délelőtt 8—2 óráig tartják, mert a hivatalnokok 9 órakor jönnek hivatalba és 12 órakor már „zacli-“zni mennek, vissza kell állítani szerinte a régi hivatalos órákat s szigorubb ellenőrzésre utasítani a polgármestert. Például hozza fel a sátoraljaujhelyi törvényszéket, hol ezelőtt 8 évvel ugyanily késedelmes eljárás követte, míg a jelenlegi elnök vaskezeibe nem vette a hivatal vezetését s ugyanazon személyzettel elérte, hogy ma az itteni törvényszéket ügymenet tekintetében az ország első törvényszékének meri állítani.

Dr. Kossuth János szintén emellett van, hogy a város a felesleges tisztviselőktől meneküljön. Panaszokdiki a köztisztaság ellen, felhozza, hogy olyan utcákat mutat, amelyekben a köztisztasági állapotok a legbotrányosabb állapotban vannak, ezeket az utcákat a rendőr nem is ismeri, falu-

nak tekinti, ahova belépni sem mer, mert fél. Ünnepeken a részeg és duhajkodó emberek orgiája hallatszik el messzire, de rendőr ez ellen sem tesz semmit mert, mert itt is fél. Áttér a vízvezeték vajudó ügyére, amelyből hiszi, hogy soha sem lesz semmi. Azóta, mióta ez a kérdés vajudik, a polgármester furathatott volna 4—5 közkutát, melynek költsége ha 5000 koronába kerülne is, nem lenne áldozat, mert ruházat, egyik másik élelmi cikk nélkül is el lehet lenni, de víz nélkül egy pillanatig sem. Emlékezteti a városatyákat a fenyegető cholera veszélyeire, mely ha ide kerül meleg ágyára talál. A vízhiánnyal kapcsolatosan felhozza az általunk is már számtalanszor felhozott „kántor kutat“, mely még ma is teljesen hasznavehetetlen állapotban van — dacára, hogy az egész utca vízszükségletét volna hivatva ellátni.

Grünbaum Simon a hibák főokát a képviselőtestületi tagok nem törődésében látja, például hozza fel azt a szakbizottságot melynek ő, dr. Buza Barna és Németi Bertalan tagjai s melyber Buzát ritkán, Németit pedig sohasem látta.

Id. Meczner Gyula szólalt fel ezután és igyekezett az általános elkeseredést ellensúlyozni, hivatkozik arra, hogy városunk más városokhoz hasonlítva mégis igen szépen haladt, dacára, hogy községi pótdómk most sem több 33 százaléknál; ösze-síti a kívánalmakat.

Staut József indítványozza, hogy ezen kívánalmak egy bizottság által írásba foglaltassanak s megemlítésével annak, hogy a képviselőtestület a tanács eddigi működésével semmi tekintetben nem volt meglegedve s így nyujtassanak át majd az ujonnan bemutatkozó városi tanácsnak mint olyan követelések, melyekkel a tanács adós maradt s melyek pótlására a polgármestert a legszigorubb utastítja, egyszerűs mind a szervezkedési szabályrendelet renoválását kívánja.

Végül elnököl id. Meczner Gyula bemutatja a városi tisztviselői állásokért pályázók névsorát, amely szerint pályáznak:

A polgármesteri állásért: Székely Elek, dr. Bánóczy Kálmán és dr. Legeza János.

Az árvaszéki ülnöki állásért: dr. Bánóczy Kálmán.

Gazd. tanácsosnak: Hell Jenő.
Közig. tanácsosnak: Bogyay Béla.
Pénztárosnak: Valkovszky Elek.
Pénztári ellenőrnek: Arnótfalvy Emil.

Számvevőnek: Szöllőssy Sándor.
Alkaptányának: Juresó Ágoston,
Kellner Sámuel és Móré Gyula.
Közgyámnak: Mitrik Mihály és Sarudy Elemér.

I. oszt. irnoknak: Andorkó Gyula,
Kleinmann Simon, Richvalszky Ferencz,
Timkó Gyula, Wieden Ede és Zsuhovics Gyula.

Számgyakornoknak: Nyevezkey Antal,
Pataký Géza és Szikszay Sándor.

Közig. gyakornoknak: Gáthy Géza,
Kolozs Elemér és Simsa Odón.

Főorvosnak: Dr. Szepeffi Arnold.
Alorvosnak: Dr. Stern Armin.
Állatorvosnak: Boresik Gyula.
Ezzel az értekezlet esti 7 $\frac{1}{2}$ óra-
kor véget ért.

A kolera.

— szept. 15.

Ezelőtt harminckét esztendővel Ujhely lakosságát a szósoros értelmében megtizedelte az a rémes kór, amely áldozatának beleit gúzsba csavarja s az inferno kinjaival torzítja el az ábrázatot. A zöld szemű szörnyeteg tul tett Azrael leggyorsabb munkáján és Sátoraljaujhely arra a szomorú nevezetességre tett szert, hogy körülbelül itt grasszált a cholera

legnagyobb mértékben és a legmegátalkodottabb kitartással. Legalább nincs tudomásunk róla, hogy egyebütt is minden tizedik ember meghalt volna a járványban, mint ahogy itt megcselekedte.

Hajmeresztő epizódokat hallhatunk szavahihető, komoly emberek szájából. Mikor a rettenetes éjjeli transzport a város főutcáján állandóan szállította ki a hullák tömegét — reggelre kelve, össze kellett szedni a tulzsufolt szekérről éjjel elveszített tetemeket. A hazatérő belebotlott kapuja előtt a choleraiban megholt emberbe. A temetés végtisztességét sem lehetett megadni. A harangszóra vadultan tágult a szem fehére, rémesen meredt a járókelőre, akit képzeletében fertőzőtnek gondolt. Rettenetes napok voltak. Kinzó nyughatatlanság marcangol azért, mióta hire futott, hogy a borzasztó epidemia újból fenyeget. Mert — és ezt méltóztassék komolyan venni — a cholera alig találhat európai körútjában — ha csakugyan méltóztatik néki körutat tenni — Ujhelynél kedvezőbb tanyára. Sőt azon csudálkozhatni, miért hogy Ujhelyben állandóan nem dühög a pestis, cholera, belpoklosság, sárgaláz, rossznyavalya és minden néven nevezendő sorvadás. Ha a Ganges megszűnnék a kórok forrása lenni én hiszem, hogy Ujhely venné át a szerepét. Vagy ha nem, hát akkor az egész bacillus theoria mese. És csudálkozom, hogy mi az ördögnek tenyészik tudományos kísérletezés céljából azokat a több ezer nagytassal látható apró fenevadakat, amelyek az ember máját, tüdejét, beleit, torkát lelik el s teszik a halál műhelyévé, amikor Ujhely utcai en gros szállíthatják akár a bacillusok öreg apját is.

Aki piszkot, büzt, pocsolját (még a mai rettenetes szárazságban is) járdán keresztül folyó kloakát s minden fertelmes ocsmányságot, amit európai ember talán el sem hihet, még nem látott és nem érzett, tessék Ujhelybe fáradni. Hát az a sárgás-zöld porfelhő, amelyet a locsolatlan (és locsolhatlan) utca söprése fölver esthajnalunkint, nem-e a legborzadályosabb merénylet minden élő organizmus ellen?

Levegőnk pestises, de talán van vizünk? No hát kérem én tagadam, hogy ivóvíz dolgában lenne Ujhelynél — ezidő szerint — nyomorultabban situált város nem Európában, de Bokharában vagy akárhol azon az égtájakon, amelyhez a modern ember a rondaság fogalmát fűzi.

Soha példátlanabb felületesség, kárhoztathatóbb hanyagság nem nyilatkozott meg egy város ügyei körül, mint a minőnek Ujhely vízkérdésének elintézésénél tanui vagyunk. Már májusban jelentkezett a vízhiány. Sürgették is az előjáráságot szóval, betűvel. Persze, hogy bizottság küldetett ki. Persze, hogy volt viz elég — a bizottság jelentésében. Sürgették egy pár közkut megásátását. Csakhogy — ez ujhelyi szokás — igérték vizet, majd ha léssen vízvezetékünk, de kutat nem furattak, mert az — pénzbe kerül. No hát — tisztelet, becsület, — de kerekem tagadam, hogy mi érettek lennének a rendezett tanácsuságra, mert ahol a kupaktanács ehhez fogható, hajmeresztő együgyűséget művel, ott egy okos főszolgabírónak módjában van a bajon segíteni. Kiásatja a kutat, megfizeteti a faluval és punktum. Mi pedig tanácskozunk, határozzunk és — nincs a népnek ivóvize akkor, a mikor a cholera koptgat az ajtón.

A cholera pedig aligha teszi meg nekünk azt a szívességet, hogy megvárja amíg mi elkészülünk. Hiszen ha várna addig, amíg nálunk tisztaság léssen, amíg elegendő vizet kapunk, amíg higiéniai szempontból legalább némileg türhető viszynyaink lesznek,

FÉNYKÉPÉSZETI

CZIKKEK ÉS ESZKÖZÖK

jutányosan beszerezhetők:

HRABÉCZY KÁLMÁN drogériájában Sátoraljaujhely, Főtér.

akkor ennek a generációnak Ujhelyben nem kellene tartania a cholérától, mert mi azokat meg nem érjük.

Mint hogy pedig a plakát aligha állítja meg a cholérát, egyébb pedig tőlünk telni nem igen szokott, azzal védekezünk hernyó, sertésvész, peronospóra ellen, azzal adjuk tudni a kedves ebzárlatokat — meg hogy mikor illumináljunk — eme felettébb komoly időben szükségét látjuk a halasztást nem tűrő energikus cselekvésnek. Mint hogy pedig országos érdekek is, hogy egy város a maga botrányos rondaságával, a járvány fészkevé ne fajulhasson, kérve kérjük az illetékes feljebbvalóságot Ujhely közti tisztasági és közegészségi ügyeibe való haladéktalan beavatkozásra. Az állandó piszkot és büzt úgy ahogy csak eltűrnék, mert hát megszoktuk, de az állandó cholérától egy kicsit fáznak. Pedig, ha Ujhelybe befészkel magát: nem könnyen üzi ki belőle ember fia. Harminckét évvel ezelőtt minden tizedik ember meghalt cholérában. Nagy butaság volna feltételezni, hogy a cholera ösmeri az el-
 évülést.

Amit idáig rontottunk — mert egyebet sem tettünk az átszervekedés óta — az kis Miska ahhoz képest, amit az ujhelyi példátlan slendriánssággal, botozni való lustasággal és rettenetes tudatlansággal — amit a csökönység hatványoz — most ronthatunk. Elvégre is, hogy drágán, pardon igen drágán a világ legrosszabb színházát építettük az semmi. Egy koldus város ugyan jobban megnézhetné a pénzt, mielőtt kontárokkal dobattja sárba, de hát igen sok helyen az a közpénz sorsa és utóvégre is színházba járni nem muszáj, ha pedig elég és belesül is husz harminc ember az se valami nagy dolog, egyébb is bele sülték az emberek száz száma a színházba még se vitte el az ördög a várost, már mint Bécs és Chikágó. És aztán volenti non fit injuria. Aki tudja vagy tudhatja, hogy tűz esetén ki se szaladhat abból a bűdös színházból és mégis belejár, hát az az ő dolga. De száz meg száz emberi életet dobni áldozatul — vagy ami a beszámítás tekintetében egyre megy — kockáztatni meg azért, mert akinek muszáj volna tenni, vagy nem tudják a leckéjüket, vagy nem akarják teljesíteni a kötelességüket, az már talán az ujhelyi türelemnek is sok. Közvetlen pedig okvetlenül pénznek kell lennie és ahhoz a közkutához azonnal hozzá kell fogni. Ha a város szegény akkor egyébbtel kell kezdeni a spórolást, de inni muszáj. Méltóztatnak érteni? Ha egyébbtel nem telik: szálljunk le a paripáról, más szóval térjünk vissza abba a becsületes nagyközönségi életbe, amelyik nem volt hazug. Telik akkor közvetlen és talán egyébbre is. Aztán meg a bíróság nem fogja azokat az embereket igazolni, akiket a polgármesterség igazgat, ami nagy nyereség lesz.

Ha pedig megértünk a rendezett tanácsra, akkor adjuk annak egyszer már jelét is.

E helyen teljes elismeréssel kell felemlenünk, hogy aki a kolera elleni előzetes védekezés fontosságát belátta: az Dókus Gyula megyénk alispánja volt.

S hogy mennyire tudatában van az ügy fontosságának, bizonyították ez irányu — már általunk ismertett intőzkedései s bizonyítják azon ujabbak, melyekről következőkben vettünk tudomást:

Legutóbbi számunkban már hírül adtuk ugyanis, hogy a város polgármestere hirdetmény útján hívta fel a közönséget a szomszéd Galiciában is fellépett kolera veszedelem elleni védekezésre, valamint a szükséges

ővintőzkedések megtételére és betartására.

Mint értesülünk újabban, Dókus Gyula, vármegyénk alispánja f. hó 14-én délelőtt Székely Elek polgármestert, dr. Szepessy Arnold városi főorvost és Schmidt Lajos rendőrkapitányt tanácskozássra hívta össze és e tanácskozáson meghallgatva első sorban fentnevezetteknek az általa kibocsájtott felhívásra tett intézkedéseit, a következő, felette fontos és a veszély megállítását leginkább elősegítő intézkedések sürgős foganatosítását rendelte el.

Elrendelte először, hogy a rendőrség az összes udvarokat vizsgálja át és ahol tisztatlanságot talál, ezt azonnal jelentse. A rendőrkapitány és városi orvos a bejelentett tisztátalan házak udvarait vizsgálja felül és a szükséghez képest az előirt rendszabályokat alkalmazza. Hogy az utcák és terek tiszták legyenek, elrendelte az alispán, miszerint a hetivásár a város belterületéről kihelyeztessék ideiglenesen a volt tornacsarnok melletti térre. A napi piac továbbra is a rendes helyén maradhat. Felhívta ezenkívül a polgármestert, hogy megfelelő számú utcaperőről, meg egy utcaöntöző kocsiról és miután azt tapasztalta, hogy a város tulajdonát képező fuvarok az összehajtott és az utcákon felhalmozott szemetet képtelenek rendes időben elszállítani, a városi szemétszállító fuvarok számának nagyobbitásáról sürgősen gondoskodjék; továbbá a Ronyva patak medrét, amely teljesen be van iszapolva, olyannyira, hogy egyes helyeken a víz szabad lefolyása van akadályozva és e helyeken a posványos víz óriási büzt áraszt, a Pázsit-utczától a vágóhidig 2 méter fel és 80 cm. fenékszélességben tisztíttassa ki és hasonlólag járjon el a zsólyomkai csatornával is.

Miután a jelenlegi vízhiány is óriási veszedelmet idézhet elő, felhívta a polgármestert, miszerint jelentse be a város képviselőtestületének, hogy a vízhiány sürgős megszüntetéséről gondoskodjék és pedig vagy a Ronyva mentén készíttendő egy pár kut furásával, amelynek vize mosás és tüzelésre lesz felhasználható s így a város többi kutjaiból a közönség ivóvíz szükséglete könnyebben fedezhető, vagy pedig a vízvezeték bő kutjaiból ideiglenesen lerakandó csövekkel vezettessék a víz a városba.

A rendőrkapitányt is felhívta az alispán, hogy a közönséget és a szállodatulajdonosokat hívja fel, miszerint minden a város területére akár Németországból, akár pedig Galiciából érkező utast azonnal jelentsenek be.

Elrendeltetett végre, hogy a vendéglők, kávéházak, kocsimák és mindennemű nyilvános helyek a városi orvos és rendőrkapitány által megvizsgáltassanak, továbbá hogy a berkocsialomás tisztán tartassék és megfelelőleg fertőtleníttessék.

A midőn a vármegye alispánjának ezen hasznos és a város közönsége egészségének megvédésére irányuló intőzkedéseiről a város közönsége nevében köszönetünket nyilvánítjuk, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a város előljárói is átlátva az esetleges nagy veszélyt teljes igyekezettel és a legnagyobb erélyvel fogják az alispán intőzkedéseit végrehajtani.

Itt jelenthetjük még azt is, hogy a belügyminiszter által vármegyénkbe kiküldött dr. Fáy Aladár közegészségügyi felügyelő beutazván a vármegye felső járásait folyó hó 15-én közölte az alispánnal, miszerint a belépő ellenőrző állomások létesítése céljából szükséges intőzkedéseket megtette.

Mindezen intőzkedések megnyugvással tölthetik el a megye közönsé-

gét s azzal a reménnyel, hogyha talán történnének is mulasztások, Dókus alispán körültekintő gondossága észreveszi azokat s gondoskodik, hogy a kötelességükről megfelelő hatóságok azok teljesítésére rászoríttassanak.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(A vármegye viriliseinek 1906. évre érvényes névjegyzékét az igazoló választmány összeállította s azok f. hó 14-től számított 15 napra közszemlére a vármegye irattárába kitétteték. A névjegyzék ellen a fentebb megállapított határidőig felelőse lehet és pedig az állandó bíráló választmányhoz intézve s az igazoló választmányhoz címezve — az alispánnál.

(Pályázat végrehajtói állásra. A sárospataki járás főszolgabírája pályázatot hirdet az 1400 korona fizetéssel javadalmazott sárospataki községi végrehajtói állásra. Pályázati kérvények f. é. szept. 30-ig nyújtandók be. A választás október 3-án lesz megtartva.

HIREK.

Lakbér szabályzat.

— szept. 16.

Hazánk sok nagyobb vidéki városában — többek közt Sátoraljujhelyben is — a lakbér negyed olyan, mint a görög kalendárium. Utána jár a rendes időszámításnak.

Hogy mire való ez a sok minden féle időszámítás, azt találják ki a nagyokos emberek. Mi csak annyit tudunk, hogy sem nem jó, sem nem célszerű, sem megindokolva nincs.

A polgári év kezdődik január elsején: az egyházi év december eleje körül, az iskolai év szeptember elején, a parlamenti év mikor hogy, a lakók új éve május elsején. A görögöké január közepén, a zsidóké szeptember végén. A gazdasági iskoláké októberben, a méhészeké májusban, stb.

Legyen meg az öröme mindenkinek; cselekedjék mindenki saját bölcs belátása szerint, ahhoz semmi közünk. De hogy a lakbérleti év miért kezdődjék május elsején, arra elfogadható választ még eddig nem kaptunk.

Kétségtelen, hogy a lakbérleti évnek május elején való kezdetét a felalálók helyesen indokolták meg azzal, hogy a költőzködésre ki kell várni a jó időt s a városi ember finyásabb, mint a falusi, amely január elsején hurcolkodik. A városi ember megfagyna a januári költözésnél, míg az enyhe tavaszi idő beálltával már nem gémberedik el a keze. De ennél az indokolásnál már teljesen egyre ment volna április 1-jét jelölni meg a lakbér év kezdetét, mert április elsején sem fagy meg a mi éghajlatunk alatt még a költöző ember sem.

Ilyen városokban, mint a miénk is, ahol a lakók háromnegyed része havi fizetéses tisztviselő és gyári munkás, akinek lakbér járandóságait az állami, vagy más közpénztárak mindig a polgári év szerint számított negyedekbe, tehát január, április, július és október első napján fizetik ki, egyedül helyes és helyén való beosztás az volna, hogy a lakbér év nem május, de április hó 1-én kezdődjék.

Az újabb kor annyi történelmi napot csinált, a nemzeti ünnepeket, különféle jogcímekek alatt a normanokot úgy szaporította, hogy ma-holnap a munkára rendelt időből fogunk már ki a sok mindenféle ünnep, szentheverdel és titulus bibendik miatt. Ne kövessük a kalendáriumrontás terén a rossz példát, de haladjunk a polgári év számításának alapján a közbeeső fontosabb időpontok meghatározásában is. És mert

semmi elfogadható indoklás nem szól a mellett, hogy miért fizessük a házbért a következő hónapban, nem abban amelyikben lakbérilletményünket megkapjuk: célszerű lenne, ha a városi tanács a most érvényben levő lakbérabszámrendeleetet akként alakítaná át, hogy a lakbér-év nem május, de április hó elején kezdődjék s a költözések e napra tétessenek át.

Nem ütközik az egész dolog semmi nehézségbe, nem jár hátrányokkal, de amennyiben a javasolt lakbérleti újév egybeesnék a lakbérre fordítandó pénzekhez való hozzájutással is, határozottan csak előnyös. Legalább nem költenénk el lakbérünket s azon a napon, amelyen fizetnünk kell, volna pénzünk is.

— Kivándorlási vizsgálat. Dr. Szontágh Béla m. kir. belügyminiszteri titkár, László Fülöp kassai kivándorlási iroda igazgatóval e napokban motor kocsin sorra járta a hegyaljai falvakat és városokat; mindenütt vizsgálva a kivándorlásról vezetett nyilvántartásokat és utasításokkal látta el a kivándorlásra nézve a községi előljárókat.

— A Kazinczy-utcai közkut sorsa. Három hete, hogy a Kazinczy-utcai ugynevezett kántorkut megtagadta a szolgálatot és azóta nem ad vizet. A város intézkedett is a kut kijavítása és helyreállítás iránt, de mivel a kut annyira megvan rongálva, hogy tökéletes helyreállításához föltétlenül szükséges, hogy a mély kutban végezzék a munkát és erre a veszedelmes munkának teljesítésére egyáltalán egy kutmester sem vállalkozik, a közkut maradt tehát a régi hasznavehetetlen állapotában. Viz van benne és a közönség még sem férhet hozzá. Azt mondják ugyanis, hogy a kutnak az a baja, hogy a fala bedől és minden percben további bedőléstől lehet tartani s azért nem mer senki a kutba bocsátkozni és ott hosszabb ideig tartó munkát végezni. Láttam is — ha így áll a dolog — nagy baj, de a kuttal mégis csak kell valamit csinálni; mert meg nem tűrhető viszont az a legujabb és mindinkább nagyobb tért hódító rossz szokás, hogy a kut felső deszka szerkezetét kiemelik és kötelek segítségével huzzák föl a vizet. Ennél a szokatlan műveletnél is könnyen történhet valamely szerencsétlenség. Vagy zárják le, vagy töméssek be egészen, vagy tegyék használható állapotba. A legcélszerűbb azonban az volna, ha a kutat betömetnék és a közelben új kutat furatnának, mert a jövő évben úgy is el kell távolítani ezt a közkutat, mivel a gör. kath. egyház azon a helyen egy emeletes házat készült építtetni.

— Bucus. Folyó hó 8-án szenteltetett fel a szerencsi róm. kath. templom, a mely napon bucsut is szoktak tartani. Ebből az alkalomból Szerencs valóságos ünnepi színt öltött. Ott volt a tokaji esperesi kerület papsága majdnem teljes számban. A templomban az ünnepi szent beszédet Petsár Béla mádi s. lelkész vezette. A nagy misét pedig fényes segédlettel Bessenyei István monoki esperes-plébános tartotta. — Isteni tiszteltetés után Szekeresi János szerencsi plébános vendégszerető házában a papság és meghívott vendégek ebédre gyűltek össze. A kitünő ebéd mellett sok jó toaszt is elhangzott.

— Próbavágás. Még mindig nem Sátoraljujhelyben, hanem Pécsen, ahol a tanács a husrágásra való tekintettel elhatározta, hogy saját kezelésében próbavágásokat fog eszközölni és a húst városi mézarszékben fogja elárusítani. A pécsi tanács felszólította közegeit, hogy a próbavágásokra vonatkozólag tegyenek javaslatot. — Sátoraljujhely város ta-

Az uri közönség b. figyelmébe! ŐSZI ÉS TÉLI IDÉNYRE

ajánlom raktáron lévő legdivatosabb angol, francia és honi gyártmányu kelméimet. Tanulmányutamról hazaérkezve, a legujabb divat szerint készítek felöltőket, téli kabátokat, valamint a legujabb Redingó ruhákat. Dús válalaszték szőrmeárukban és legujabb angol flanell mellényekben.

A n. é. közönség további becses pártfogását kéri mély tisztelettel

SANT MÓR
angol férfi-szabó.

nácsa még vár. Ugyan mire? Valószínűleg arra, hogy a hus ára legalább tíz korona legyen különként.

— **Eljegyzés.** Gajdics Illés m. kir. adóhivatali tiszt jegyet váltott Lászlóffy Terike kisasszonnyal, Lászlóffy László vármegyei utbiztos leányával.

— **Megindult a szerencsi cukorgyár.** Az előbbi évekhez mérten kissé elkésve indult meg a szerencsi cukorgyár. Az óriási szárazság erre is kihatással volt. A patakok és kutakban kevés a víz a cukorgyártáshoz. Apró a répa, mindenki várta s várja, hogy egy jó eső valamit javítson rajta. F. hó 11-én indult meg a szokatlan mozgás és forgalom Szerencsen. A gyár megy. A munkás pénzt keres. Szerencs lakosai kétharmadrészének az egzisztenciáját a gyár biztosítja. A napszámos, a fuvaros, a koresmáros, a kereskedő, a hentes, a mészáros ilyenkor pénzhez jut. Mint értesülünk, a kevés répa miatt a cukorgyár ez éven sokkal hamarabb fog végezni s így természetes, hogy alkalmazottait is hamarabb fogja elbocsátani, mint az előző években. Egy jó eső még mindig igen sokat segítene a répa fejlődésén.

— **Birtokvétel.** Grosz Ignác s társai 800.000 koronáért örök áron megvették a *Leveleki* család tulajdonát képező *Apponyi-féle* uradalmat. A bezői gazdák a birtokot kisebb-nagyobb parcellákban a tulajdonosoktól megvevni akarják.

— **Elfogott tolvaj — megkerült pénz.** Hirt adtunk róla, hogy U. I. helybeli lakostól mulatság közben ellopták közel 200 korona készpénzt. A tárcsa a pénzzel együtt egy hölgy birtokába került, aki azon este együtt töltötte az órákat U.-val. Azóta a rendőrség kereste a tettest és másnap rá is talált, de a lopott pénz már nem volt nála. Egyszerűen eltagadta, hogy U.-tól bármilyen összeget is eltulajdonított volna. A hölgynek azonban nem hitték el ezt a meséjét. Tovább nyomoztak és eredményre jutottak. Bevallotta ugyanis a hölgy, hogy a pénzből 100 koronát az uszoda közelében a földbe rejtett, a többi pedig megosztotta testvériesen egy barátjával között. A jelzett helyre elmentek vele és ott tényleg megtalálták a 100 koronát, míg a többi pénz eltűnt. A tolvaj hölgy már a büntető bíróság kezében van.

— **Hordóba fult gyermek.** Folyó hó 10-én Ondon, Tóth Jánosné másfél éves Teréz nevű kis leányával a szomszédba ment. Míg Tóthné a szomszéd asszonnyal bent beszélgetett addig kis leánya künn az udvaron maradt és játszott valami kis mozsárral. A ház végénél egy kis hordóba kapitányviz volt. A kis leány ahhoz ment és bizonyosan az abba ejtett mozsárútja után akart nyulni, de szerencsétlenségére fejfel bele esett, s mire anyja kijött, már mint halottat húzták ki a kis leányt a hordóból.

— **A málczai fürdő,** mely eddig Szabó István tulajdonát képezte, gazdát cserélt, amennyiben Zselénszky István kézdívasárhelyi szállodatulajdonos azt 14.000 korona vételárért megvette. A fürdő a jövő évadban lényeges átalakuláson fog keresztül menni.

— **Állatforgalmi korlátozás.** Az alispán *Ormező* és *Laborfalva* községekben az ott fellépett ragályos száj- és körömfájás miatt a szarvasmarha állományra a zárlatot elrendelte.

— **A Laborez halottja.** A 66. gyalogezred egy zászlóalja e hó 13-án harcászati gyakorlat közben Abarán áthaladt és ott néhány óráig megpihent. Irtozatos hőség lévén, a legénység egy része a Laborez folyóba megfürdött és e közben *Hatrincez* György gyalogos eltűnt. Társai hiába keresték, a szerencsétlen ember nyomára nem

lehetett találni, míg végre ma a víz hulláját partra vetette. Ugy látszik, *Hatrincez* egy örvénybe jutott s hirtelen a víz alá került, a honnét ki sem juthatott már. A hatóság részéről *Fejér* Elemér szolgabíró és dr. *Widder* Márk járási tiszt orvos tegnap a helyszínére kimentek, hogy a boncolást megejthessék.

— **Szép és biztos mellekereset.** Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlőszethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megéri vagy ahol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát a hol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellekeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: *„Hirdetési iroda“ Budapest, Váci-utca 20/b.*

— **Dunky fivérek** es. és kir. udvari fényképészek Sárospatakon, a Kossuth-utca 70. sz. Bakó féle házban lévő műtermet hosszabb időre kibérelték és most átalakították úgy, hogy ép oly szép képeket fognak ott készíthetni mint akár Kolozsvárt, Miskolcon, vagy Sátorlajuhelyben. A megnyitás e hó 24-én lesz és ezután minden második vasárnap nyitva lesz.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet.*

Bluz-selyem

65 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig, méterenként, legutolsó újdonság. — Frankó és már **megvámolva** a házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

HENNEBERG selyemgyáros, Zürich.

IRODALOM.

Bodrog partján.

Hatalmas fűzfa áll
A szép Bodrog partján;
Sétálgatni gyakran
Arra vitt jó anyám.
Nem egy történetet
Hallottam ott tőle,
Még most is emlékszem
Ime: egy belőle.

Hires volt Balog Pál
Két fekete szeme,
Borsiban sok leányt
Elesábitott vele;
És ha egy vasárnap
A rabjává tette,
Hétfőre már bizton
El is felejtette.

A jegyző két lánya
Volt a szeretője,
A falu bírāja
Irgyeltte tőle;
A jegyző két lányát
Egy formán ölelte,
Mindkettőt megessalni
Rávitte a lelke.

Szólt a kisebbik lány
Egyszer a nénjéhez,
Menjünk ki vasárnap
A Bodrog vízéhez;
Meglátod mily szépen
Uszkálnak a halak,
Napsütötte habok
Amint tova futnak.

Kiment a két testvér
Lujza és Irénke,
Két kés csillan meg a
Kisebbsik kezébe;
Ime itt egyik kés
Ne irtózzál tőle!
Balog Pálné ki lesz?
Most lesz az eldöntve!

„Lépj előre testvér!
Hallod? Harangoznak.“
Büszke elszántsággal
Egymásnak rontanak;
Lerogy a nagyobbik...
És küzd a halállal;
Egybevegyül vére
A Bodrog habjával.

Lassan bontogatja
Szép haját a hullám;
Rémesen rohan át
Keresztül a hullán;
Ijedten tekint a
Kisebb testvér rája;
Imádkozni akar
De nem mozdul szája.

Szőke haju nénjét
Szomorúan nézi,
Borzasztó nagy kin az
Mi a szívet tépi.
„Mit tettem!“ Felsikolt
S ráhull testvére
„Istenem! Istenem!“...
— Meghasadt a szíve.

Miskolczi Kovács Béla.

Nagy Sándor és Dárius Kodománusz ütközete az Isszosz mellett.

A klasszikus-korban, a mozaik-diszítést igen kedvelték. Ez a művészet különösen a római császárok korában virult. A klasszikus-kornak legpompásabb, legnagyobbreánk maradt, világhírű emléke, Nagy Sándor és Dárius Kodománusz ütközetének képe. Ez a kép nemcsak a mozaikmunka terén mutatja be az ezer év előtti klasszikus kor-művészetét, de egyúttal műemléke az ókori festészetnek. Ezt a világhírű mozaik-képet a pompeii ásatásoknál — 1831. október 24-én — fedezték fel, ahol egyik pompeii ház padlózatát ékesítette. A kép baloldala erősen megsérült. A hiányzó képrész fölött azonban szerencsére sértetlenül emelkedik Nagy Sándor alakja, aki maga támadja a kép közepén, harci szekerén látható Dárius Kodománuszt. Mikor a képet kiásták, a színek teljes erejükben hatottak, élénkek voltak, de a kiásás után, a levegőn vesztettek élénkségükből; de azért még mindig látható, hogy mily pompás kép volt az a maga tökéletességében. Ez a rendkívül becses műemlék élénken tárja elénk a görög-római történelmi festészetet, melynek emlékei sajnos elvesztek, melynek becséről csak az ilyen kőbe rakott művészi kép nyújt némi fogalmat. Ezt a műemléket rendkívül műbecsének méltatásául, eredeti színezésében mutatja be a „világ történelem“ című folyóirat legutóbbi száma. A becses műkineset most a nápolyi nemzeti muzeumban őrzik.

Az Amatőr kiállítási albuma. Diszes, műmellékletben és szebbnél szebb művészies felvételekben gazdag albumot adott ki „Az Amatőr“ a most megnyílt nemzetközi kiállítás alkalmából. E szép füzet művészi reprodukciói által a kiállított képek legkiválóbbjait mutatja be olvasóinak. Műlapjai és mellékleteinek mindegyike egy-egy értékes kép, mely keretbe helyezve díszre válik bármely szalonnak. Melléklete is van ez albumnak, mely most van sajtó alatt és a nemzetközi kiállításban kitűnő vezetőül szolgál. Főleg pedig röviden megismerteti az egyes fényképezési eljárásokkal a nagyközönséget. E melléklet külön is elárulást alá kerül a kiállítás tartalma alatt, az Iparvűvészeti Múzeum előtt. Felhívjuk reá a nagy közönség figyelmét. „Az Amatőr“ kiállítási albumát a lap előfizetői ingyen kapják. Megrendelhető „Az Amatőr“ kiadóhivatalában. Ára 60 fillér.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Itéletek. Szept. 11. Szabó János és Antos György súlyos testi sértés miatt 5—5 napi fogházra, Illés Ist-

ván ugyanezért 7 havi börtönre, Csontos István lopásért 7 napi fogházra; — Szept. 13. Heimlich József lopásért 6 havi börtönre, Takács Sándor és Onda Gyula hatóság elleni erőszakért 1, illetve 8 napi fogházra, Rédei József és társai súlyos testi sértés miatt emelt vád megszüntetett. — Szept. 15. Halász Imre erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt egy napi fogházra lettek elítélve.

§ Főtárgyalások a jövő hétre. Szept. 18. Mitera Andrásné és társai, Kos János súlyos testi sértés, Szenka György hatóság elleni erőszak; Demeter Mihályné lopás, Kasasák János ellen magánlaksértés miatt. — Szept. 20. Samulyák Mihály és társai lopás, Kozlej Mihály súlyos testi sértés miatt. — Szept. 22. Horváth Gábor és társai súlyos testi sértés, Singer Herman lopás, Vencel Mihály lopás, Kerhecz András gondatlanságból okozott testi sértés miatt vádoltak ellen.

NYILT TÉR.*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon igen tisztelt ismerőseink és barátaink, kik felejtethetetlen drága emlékü nőm, illetőleg leányunk elhunyt alkalmából részvétőkkel felkeresni s a végtisztességet megjelenésükkel emelni kegyeskedtek, fogadják ezuton igaz, hálás köszönetünket.

Sátorlajuhely, 1905. szeptember 15.

Bügler Jenő és a Dolozselek család.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Nyilatkozat. Köszönettel tartozom Adámkovich Béla urnak, aki az «Aradon» című közleményben tájékoztatásom folytán jutott refleksióm téves voltára figyelmeztetni szives volt. Szépen fogalmazott levélben értesíti a Zemplént arról, hogy Szolnok város hazafias lakossága nem maradt adósa a hős veressapkások emlékének. Sőt két emlékmű is tanuskodik a kegyeletes haláról. Igazán sajnálom, hogy az alatt a rövid idő alatt, amit tanulmányi utunkban Szolnokon eltölthettem, nem volt alkalmam megtekinteni a két emlékmű egyikét sem. De az elhamarkodva ítéles vádjával szemben szolgáljon mentségemül két körülmény. Mikor a város megsemmelésére indultunk, egy szolnoki polgártól kérdeztem, hogy valjon a Damjanich szobra merre felé van, amire azt a választ nyertem: hogy arra a szoborra még csak most folyik a gyűjtés. Azután meg az utas az emlékszbrot a város fő-terén keresi, ahol én is kerestem s találtam is a Königráznél elesett Radich bakák emlékoszlopát. Tévedésem így könnyen megmagyarázható. Különbben azt hiszem; hogy a Damjanich szobor siettetésére irányuló megjegyzésem indokait mindenki magáéva fogja tenni. A hős vértanu özvegye had' érhesse meg a nemzet halájanak azt a megnyilatkozását, amikor dicsőült férje halhatatlanságának ércebe öntött szimbolmát magába foglalja a magyar Pantheon.

Kossuth János.

Theologus. Hálás és kegyeletes magemlékezése dicséretes, azonban a beküldött vers a közölhetőség mértékét nem üti meg.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

1905 nyári és őszi.

Reklámcikek:

Színes suhogó reklámtáft méterenként frt 1,35
Fekete „ frt .95, 1,35, 1,50
Japáni mosóselyem frt —.85
Liberty Sublime minden színben „ —.78
Luisienne brillante „ —.95
Fekete rubaselymek méterenként 85 krtól följebb.
Menyasszonyi rubaselymek mtrenként 78 „

Újdonságok:

Voile Grenadine a legszebb színekben.
Voile de Soie „ „
Popeline brillante „ „
mindhárom 120 centiméter szélességű.
Dús választék gyönyörű skót-selymekben.
Travers csikos és kockás Taffa-Riche ruhára és bluzra 120 cm. széles Radium és crépe brillante minden színben. — Louis XV. jellegű chiné és Mille-fleurs-selymek. — Gyönyörű csipke, gyöngy- és vásznon himzett-ruhák. Irish csipkék és vásznon-hímzések.
Legjobb! Fekete Roll-taftt 50 cm. frt 1,90 stb.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szenásy, Hoffmann és Tsa

Budapest, Bécsi-utca 4.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. cz. közönséget, hogy Sátoraljauhelyben és nagyobb vidéki városokban levő házakra, továbbá földbirtokokra 10—70 évig terjedő

törlesztéses kölcsönöket

eszközlünk.

Az ide vonatkozó közelebbi felvilágosítások hivatalos helyiségünkben megszerezhetők.

Sátoraljauhelyi Polgári Takarékpénztár
és Hitelegylet.

BUTORGYÁR!

MAJOROS GYULA

asztalos-mester.

Első zempléni megyei gőzerőre berendezett asztalos műhely

Raktár: Kazinszy-utca. Sátoraljauhely. Csörgői-ut 737. (saját ház.)

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy gőzerőre berendezett

butor-gyáramban

a kor igényeinek teljesen megfelelő butorokat gyártok. Raktáron tartok háló, ebédlő, szalon és uri szoba berendezéseket. Bárminemű asztalos munkát a legrovidebb idő alatt készítek.

Kérem a nagyérdemű közönség b. pártfogását

kiváló tisztelettel

Majoros Gyula,
asztalos mester.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és ment káros alkotórészekből.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

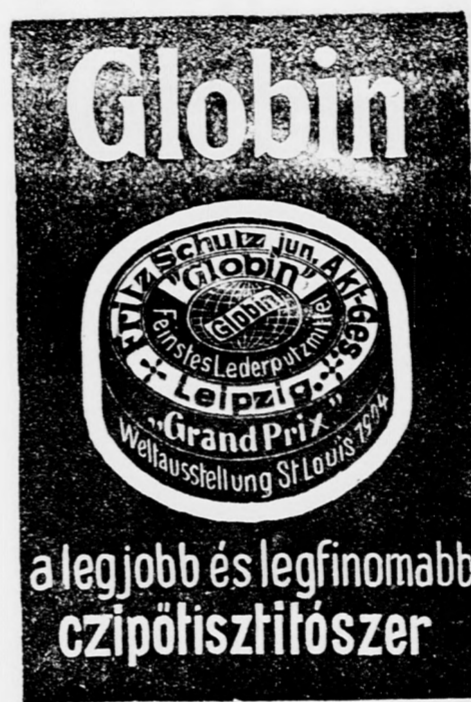
Jótállás:

25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek aki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Magyar gazdasági ispán

kerestetik 1906. évi január 1-től leendő belépésre.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.

a legjobb és legfinomabb
czipőiszítószer

Bérbeadó

a Korona- és Fő-utca sarkán újonnan épült lakházamban

két modern bolthelyiség

a hozzátartozó lakhelyiséggel együtt.

Bővebb felvilágosítás nálam szerezhető.

Dr. Roboz Bernát
Sátoraljauhely.

A helybeli m. kir. adóhivatalnál 2 korona napidíj mellett egy jó irással bíró fiatal ember mint díjok felvétetik. Jelentkezhetni a kir. adóhivatalban.

MOLNÁR és PINTÉR

Budapest, V., Lipót-körút 13.

Vezérképviselete a világhírű Bächtold-Trauzl-féle Benzinmotor-Locomobil és

szivógáz-generator motorainak

Legolcsóbb jelenkori üzem óra-lóerőnkénti üzemi költség 0,8—2 fillérig garantálva. — Legnagyobb biztonság. Teljesen veszélytelen. — Hatósági engedély szükséges. Azonnal üzembe vehető és leállítható, gépész-fűtő felesleges. Költségvetés, árjegyzék bérmentve.

Ügynökök kerestetnek és jól díjaztatnak Bővebbet Molnár és Pintér cégnél.

Budapest, V., Lipót-körút 13.

15201/905. sz.

Árlejtsési hirdetmény.

Zemplén vármegye részére az 1906. évre szükséges irodaszereket, a 125000., 127000. és 128000/1905. évi B. M. rendeletben előírt nyomtatványok közül a részletes árlejtsési feltételekben sorolt nyomtatványokat;

5 megyei huszár és 18 hajdu részére egy-egy öltöny posztó-ruha (dolmány, mellény, nadrág) egy-egy nyári ruha elkészítését, egy-egy sapka, ugyanannyi nyakkravaló, csizma és czipő; a fenti munkához és sapkához szükséges posztó, nemkülönb az 1905—1906. évi téli idényre szükséges 500³ méter tűzi bükkfának szállítást biztosítani óhajtván,

felhívom az érdeklődőket, hogy ez iránti zárt ajánlataikat, melyhez megfelelő minták s az ajánlati ár 10%-ának megfelelő bánatpénznek a m. kir. adóhivatalba történt elhelyezéséről szóló bizonylat csatolandó, **f. évi szeptember hó 19-ik napjának délután 5 órájáig** a közigazgatási iktatóba annál bizonyosabban adják be, mert a későbbben érkező ajánlatok figyelembe vételini nem fognak.

A részletes árlejtsési feltételek Bernáth Aladár tb. főjegyző hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

A bérbekezdő ajánlatok Bernáth Aladár tb. főjegyző által 1905. évi szeptember 21-ik napján délelőtt fél 10 órakor fognak a vármegyházban, az alispáni hivatalban (I. emelet 12. ajtó) felbontatni.

Sátoraljauhely, 1905. augusztus 31-én.

Dókus Gyula, alispán.

Egy szám Budapesten és a vidéken
2 krajcár.

A NAP

Szenzációs tartalom.
Radikális ellenzéki politika.
A legterjedtebb és legnépszerűbb magyar napilap.

Peletős szerkesztő:
BRAUN SANDOR.
Főmunkatárs:
Abrányi Emil.

Politikai cikkei legnagyobb részét írják:
Ugron Gábor.
és Mezei Ernő.

Az összes lapok megelőzésével már kora reggel megérkezik az összes vidéki városokban.

A legkitünőbb magyar lap a legolcsóbb is.

Előfizetés:
Negyedévre 4 kor. (2 frt.)
1 hónapra 1.40 kor. (70 kr.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindenemű ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását, avagy bérbevételeit a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrovidebb idő alatt közvetitem.

Jó hírnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó.

Saujhely, Korona-u.

Tk. 5830/1905. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sátoraljauhelyi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak, Demeter István végrehajtást szennvedett elleni 570 korona tőkekövetés és járuléki iránti végrehajtási ügyében.

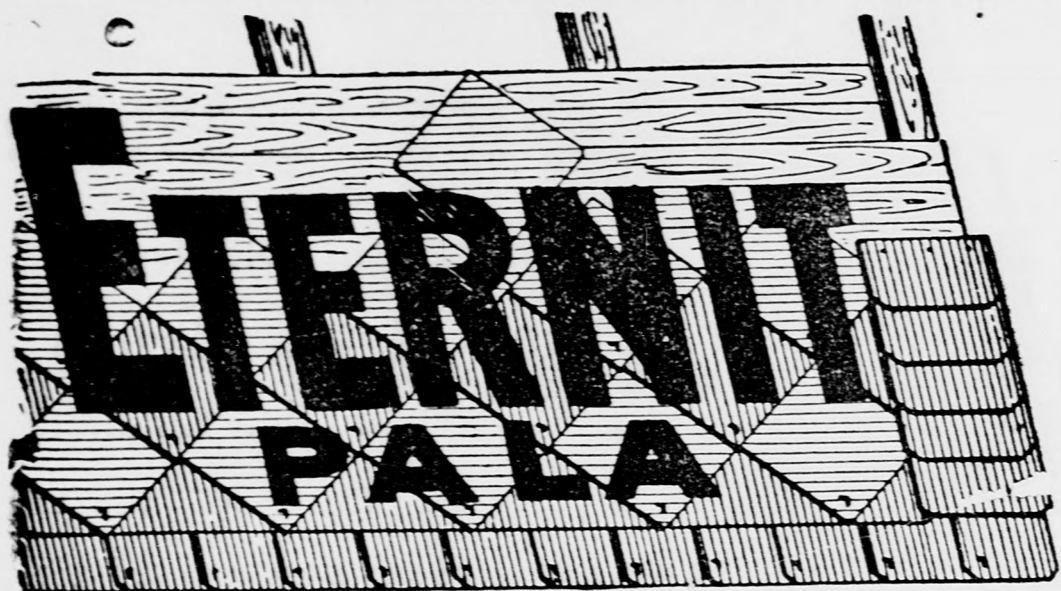
1. Az 1905. évi október hó 2-ik (második) napján délelőtt 9 órakor ezen kir. törvényszék, mint telkkönyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen árverés alá bocsátatik a sátoraljauhelyi kir. törvényszék területén lévő, Sátoraljauhelyi rendezett tanácsu város belterületében fekvő, a sátoraljauhelyi 3600. sz. tjkben A. I. 1. sorsz. a foglalt, egynevezéresben Demeter István végrehajtást szennvedő és háromnegyedrészen Demeter Istvánné szül. Hedrik Mária tulajdonos-társ nevén álló és az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó 955 hr. és 108. öszeírasi számú lakház és udvar 900 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alól is eladotni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsártnak 10%-át vagyis 90 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényt 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sátoraljauhelyben, a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál 1905. évi július hó 13.

Keresztessy sk., kir. tvszéki bír

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
 BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Bútorokat

tetemesen leszállított olcsó áron lehet vásárolni az
 Első zempléni megyei honi bútor-csarnokban
 S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat vásárolni szándékozó n. é. közönséget van
 szerencsém értesíteni, hogy a „Vörös ökr” épületében
 a földszinten és az emeleten nyolcz teremben lévő

BUTORRAKTÁRAIM

túlhalmozott készletét
 helyszüke miatt
 tetemesen leszállított olcsó
 bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a
 n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye
 kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Nyári és őszi szezonra!

ajánlom gőzre berendezett
 évek óta jóhírnévek örvendő férfi-, női-, gyermek-ruha és mindennemű
 vegyi ruhatisztító-intézetemet,

ahol is elfogadok férfi-, női- és gyermek-ruhaneműeket tisztításra, u. m.
 utczeni, bál- és alkalmi, valamint a legdiszesebb ruhaneműeket bontás
 nélkül.

Festésre elvállalok mindenféle női- és férfi-ruhaneműeket bontás
 nélkül, bárminő divatos színek megfestésére.

Ajánlom **güvrirozó gépemet** a n. é. hölgyközön-
 ségnek szíves figyelmébe. Güvrirozni elvállalok mindenféle
 szövöket, selymet, moll, batiszt és kreppet egész 150 centi-
 méter hosszúságig.

Csipke-függönyök a legnagyobb gonddal tisztíttatnak és
 gőzhengeren vasaltatnak.

Hímzett kézimunkák is a legolcsóbban tisztíttatnak.

Magamat a n. é. közönség szíves partfogásába ajánlván maradtam

Mély tisztelettel

Rakovszky Sándor,

Sátoraljaújhely, Beresényi-utca, saját házában.
 A megyeház háta megett, a fogbázsal szemben.

Tanulóul

felvétetik egy jó házból
 való fiú Bánóczy Kál-
 mán sütődjében.
 Sátoraljaújhelyben.

A vegyileg megvizsgált, amelyet hatóságilag
 az arczbőrre ártalmatlannak talált
Szörvesztő
 eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen
 arczszőrt gyökereitől, anélkül, hogy az arczbőrt
 legkevésbé is ártana és az arcznak megadja az üde-
 séget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.
 Vidéki megrendeléseket diszkrétén utánvét mellett eszközöl
Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Földbirtokosok figyelmébe!

A Franck Henrik Fiai-féle kassai pótkávéggyár igaz-
 gatósa a mezőgazdákknak a cikória gyökér termés-
 tését is ajánlja a vetés forgóba bevenni.

A cikória (katáng-gyökér)

(elechorium inthybus)

mély őszi szántást kíván, tehát már mostan ajánljuk a
 kísérleti művelésnek szánt talajt még tél előtt előké-
 szíttetni.

A nyers anyag 1906-ik évben métermázsánként
 3 korona 80 fillérenyi árban, 3% sulylevonással Kassára
 a gyárudvarba szállítva, vagy pedig 3 korona 50 fillérenyi
 árban Töketeremes és nagymihályi állomáson vétetik át
 és azonnal készpénzben kifizettetik.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a gyári igazgatóság.

Kassán, 1905. szept. 15-én.

FRANCK HENR. FIAI.

Kereskedők és iparosok b. figyelmébe!

HIRDETÉSEK

a jövő 1906. évre szóló huszonharmadik évfolyamot elért

ZEMPLEN NAPTÁR

számára

felvétetnek kiadóhivatalunkban, Főtér 9. sz.